

Pelastustoimen virkapuvussa käytettävät virka-asematunnukset ja merkit

Hihalaatat ja olkatunnukset

Pelastusjohtaja

Pelastuspäällikkö
Hallintopäällikkö

Palopäällikkö
Kehittämispäällikkö
Toimistopalvelupäällikkö
Viestintäsuunnitt. (esih.)
Tekninen päällikkö
Valmiuspäällikkö
Valvontapäällikkö

Apulaispalopäällikkö
Johtava palotarkastaja
Operatiivinen päällikkö
Kalustoinsinööri
Taloussuunnittelija

Palomestari
Analyytikko
Resurssisuunnittelija
Automestari
Viestipäällikkö
Palotarkastaja
Suunnittelija
Tietohallintosuunnittelija
Valmiussuunnittelija
Viestintäsuunnittelija
Koulutussuunnittelija

Koordinaattori
Viestimestari
Varusmestari
Pappi

Kalustomestari
Vuoro-esimies/ruiskumestari
Huoltoteknikko

Paloesimies

Ylipalomies
Huoltoasentaja (sij.)

Palomies
Palomies-kalustonhoitaja
Huoltoasentaja
Logistiikkatyöntekijä
Päivystäjä
Taloussihteeri
Toimistosihteeri
Vaatehuoltaja
Vahtimestari
Viestiasentaja

Lakkilaatat- kokardit ja punokset

LAKKILAATAT

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

1. Päälystön lakkilaatta

Tummansininen laatta, musta nauhareunus, kullankeltainen lehvätunnus (PMS 123 C keltaista vastaava, Bullion metallilanka), virkaryhmän kokardi, laitoksen tai viraston vaakunamerkki.

Mitat: korkeus 7,7 cm.

2. Alipäälystön lakkilaatta

Tummansininen laatta, keltainen nauhareunus, virkaryhmän kokardi, laitoksen tai viraston vaakunamerkki.

Mitat: korkeus 6 cm.

3. Miehistön lakkilaatta

Tummansininen laatta, virkaryhmän kokardi, laitoksen tai viraston vaakunamerkki.

Mitat: korkeus 6 cm.

4. Päälystön ja alipäälystön kokardi

Punaisen ja mustan värinen metallipohjainen emaloitu ympyrän muotoinen tunnus.

Mitat: läpimitta 22 mm.

5. Miehistön kokardi

Punaisen ja mustan värinen peltinen tai muovinen ympyrän muotoinen tunnus.

Mitat: läpimitta 20 mm.

Lehvätunnus ylimmän päälystön virkalakin lipassa:

Lehvätunnus kirjaillaan mustalle huopapohjalle ja kiinnitetään liimaamalla lipan päälle.

Väri: PMS 123C keltaista vastaava, Bullion-metallilanka).

Mitat: leveys (kärkien väli) 17,5 cm, korkeus 8,5 cm.

6. Yksinkertainen kullankeltainen lehvä

7. Kaksinkertainen kullankeltainen lehvä

8. Päälystön virkalakin punosnauha

Väri: PMS 123C keltaista vastaava (kultalanka).

9. Alipäälystön virkalakin punosnauha

Väri: musta.

10. Miehistön virkalakin kiiltonahkaremmi

Väri: musta.

Hihatunnus

Pirkanmaan pelastuslaitoksen hihatunnusta käytetään toimistopuserossa, lyhythihaisessa virkapaidassa, t-paidassa, pikee -paidassa, poolopaidassa, neuleessa, välitakissa ja ulkotakissa vasemman hihan yläosassa noin 70 mm olkasauman alapuolella tai olkasauman puuttuessa vastaavassa paikassa.

Virkapuvun tutkinto- ja erikoismerkit, sekä muut käytettävät merkit

Pelastustoimen virkapuvussa ja palokuntapuvussa voidaan käyttää suoritettuja tutkintoja ja hankittuja pätevyysksiä osoittavia merkkejä. Kotimaisten merkkien sijaan tai niiden ohella voidaan käyttää vastaavia ulkomailla suoritettuja tutkintoja ja osoittavia merkkejä.

Pelastusalan oppilaitoksen tutkintomerkkejä ovat

- Pelastajamerkki
- Palomieskurssin merkki
- Alipäällystötutkinnon ja paloiesimieskurssin merkki
- Päällystötutkinnon ja palomestarikurssin merkki
- Pelastustoimen päällystötutkinnon merkki
- Sopimuspalokuntien päällikkökurssin merkki
- Muu pelastusalan oppilaitoksessa suoritetun kurssin tai tutkinnon merkki

Pelastajamerkki

Pelastustoimen päällystötutkinnon merkki

Ylintä tutkintomerkkiä kannetaan virkatakan rintamuksessa vasemmalla puolella kunniamerkkinauhojen alapuolella. Mikäli halutaan kantaa lisäkoulutuksesta kertovaa merkkiä, kiinnitetään se vastaavaan kohtaan oikealle puolelle.

Metallista pelastajamerkkiä voidaan kantaa virkatakissa yhtä aikaa muiden erikoismerkkien kanssa. Toimistopuserossa sekä poolo-, pikee-, ja t-paidoissa käytetään konekirjottua pelastajamerkkiä.

Erikoismerkit

Pelastustoimen virkapukuohjeen mukaan virkapuvussa voidaan kantaa tutkintoa osoittavien merkkien lisäksi pelastuslaitoksen tai viraston määrittelemiä tehtäväaluetta tai osaamista kuvaavia erikoismerkkejä.

Pirkanmaan pelastuslaitoksen virkapuvussa voidaan käyttää pelastussukeltajan erikoismerkkiä. Pelastussukeltajamerkkiä käyttävät Pelastusopiston sukeltajakurssin suorittaneet henkilöt tai pelastuslaitoksen hyväksymän vastaavan pätevyyden omaavat henkilöt.

Muiden erikoismerkkien osalta noudatetaan kansallista ohjetta.

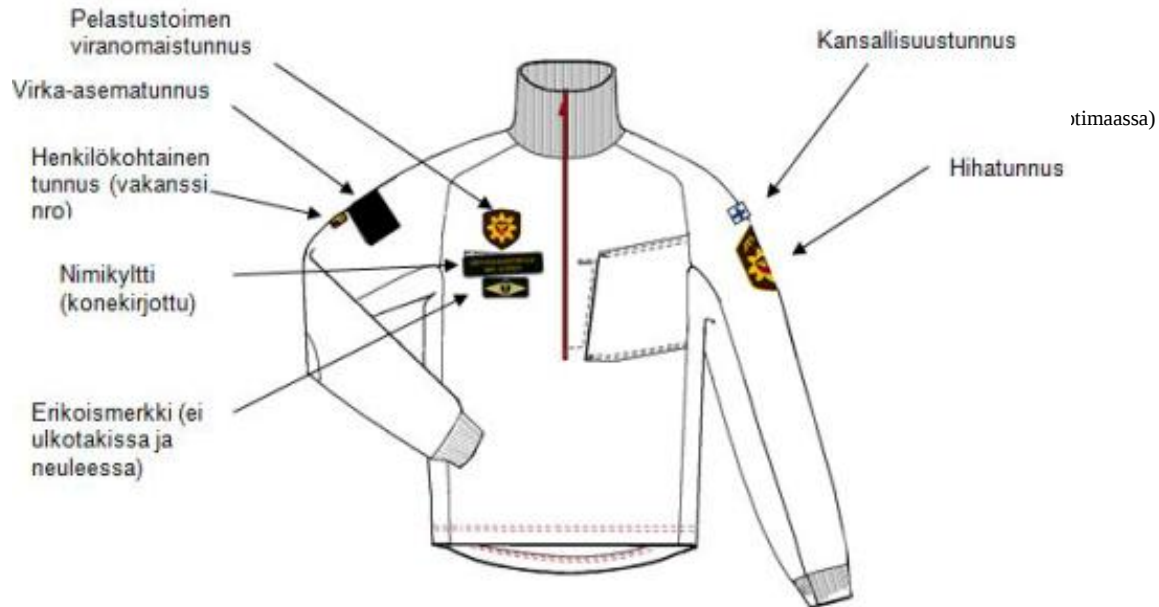

Brodeerattu pelastus-sukeltajamerkki

Pelastus-sukeltajanmerkin sijoittaminen T-paitaan

Virkapuvussa käytettävien tunnusten ja merkkien sijoittelu asemavaatetuksessa

Virka-asematunnusten sijainti toimistovaatetuksessa

Nimi- ja virka-asemalaatta

Virkapuvussa käytetään nimilaattaa, johon on merkitty henkilön virka-asema sekä etu- ja sukunimi. Vierailu- ja juhlapuvussa ei käytetä nimi- ja virka-asemalaattaa.

Kerrosmuovilaattaa käytetään toimisto- ja virkapaidan sekä toimistopuseron oikean rintataskun läpässä niin, että laatan vasen reuna on lähellä läpän vasenta reunaa.

Brodeerattua (konekirjottua) laattaa käytetään t-paidassa, pikeepaidassa, poolopaidassa, välitakissa, neuleessa ja ulkotakissa. Konekirjottu laatta kiinnitetään suoraan vaatteeseen tai vaatteessa olevaan tarrapohjaan. Konekirjatun laatan paikka on asusteen oikealla puolella (rintataskun korkeudella).

Brodeerattu laatta

Kerrosmuovilaatta

Virkapuvussa käytettävät kunnia- ja ansiomerkit

Kunniamerkkejä kannetaan yleisesti juhlapuvussa, joka on siviilihenkilöillä frakki ja virkapukuja käyttävillä henkilöillä asianomaisia virkapukuja koskevissa säädöksissä ja ohjeissa määritelty juhlapuku. Kunniamerkkejä voidaan kantaa kutsussa esitetyn mukaisesti myös tummassa puvussa.

Pelastustoimen juhlapuvussa kannetaan suuria kunniamerkkejä ja pienessä juhlapuvussa kannetaan kunniamerkkinauhoja. Pelastustoimen pienessä juhlapuvussa voidaan käyttää myös pienoiskunniamerkkejä kunniamerkkinauhon sijaan, jos tilaisuuden järjestäjä on kutsussa esittänyt toivomuksen pienoiskunniamerkkien käytöstä. Pelastusalan järjestöjen, kuntien ja muiden yhteisöjen myöntämät ansiomerkit ovat epävirallisia kunniamerkkejä, ja niitä kannetaan yleensä vain alan tilaisuuksissa. Näitä kunniamerkkejä kannetaan aina virallisten merkkien jäljessä.

Pelastustoimen vierailupuvussa käytetään kunniamerkkinauhoja. Vierailuvaatetusta voidaan käyttää myös paraatipukuna, jolloin vierailupuvussa käytetään kunniamerkkinauhon sijaan suuria kunniamerkkejä. Pelastustoimen virkapuvussa kannetaan tilanteen niin edellyttäessä koti- ja ulkomaisia ansio- ja kunniamerkkejä. Virallisten ansiomerkkien lisäksi voidaan kantaa tilanteesta riippuen pelastusalan ja kuntien omia ansiomerkkejä.

Kunnia- ja ansiomerkkien on oltava kannikkeessa samanpituisia ja korkeudeltaan noin 10 cm. Nauhassa kannettavat kunniamerkit kiinnitetään virkatakan rintamukseen

vasemmalle puolelle, puoliväliin kauluksen alakäännettä. Kunniamerkkinauhoja kannetaan vastaavassa paikassa. Kunniamerkit eivät saa jäädä edes osittain kauluskäänteeseen alle, vaan pitkä kunniamerkkirivi kiinnitetään siten, että se tulee käänteeseen päälle.

Kunniamerkkinauhojen yhteydessä pelastustoimen virkapuvussa kannetaan yleensä myös palvelusansiomerkkiä sekä tutkinto-, kurssi- ja pätevyysmerkkejä.

Lähteet:

Pelastustoimen virkapukuohje 2016, sisäministeriön julkaisu 31/2016.
Pelastustoimen virkapuvun tuotekuvausohje 2025, sisäministeriön julkaisu 2025/8.
Parviainen Mervi, 2015: Pidetään kiinni etiketistä (1. painos). Suomen Palopäälystöliitto, Helsinki
Sisäministeriön asetus pelastustoimen virkapuvusta sekä pelastusviranomaisen henkilökortista 507/2011.

